

τίπραξή του πρὸς νεωτερισμούς. "Αν τέτιες θεωρίαι καθὼς τῶν Κινέζων γενικεύοντοσαν στὴ δυτικὰ Ἑ-
βρώπη, τότες θὰ εἶχαμε ὡς στὰ σήμερ' ἀκόμα ἀ-
πολυτισμὸ, εἰλωτισμὸ, δικαστικὰ βάσανα, καὶ τόσα
ἄλλα ὡς στὰ σήμερ' ἀκόμα, ὅπως στὸ μεσαιῶνα
καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ ξαναγεννηματοῦ (Renaissance),
θὰ μεταχειρίζομασθε τὰ λατινικὰ ὡς γενικὸ (λόγιο,
ἐπίσημο) δηλωτικὸ ὄργανο.

(ἀκολουθεῖ συνέχεια)

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

μεταφραστής

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΟΥ ΒΙΡΓΙΛΙΟΥ*

(Μετὰφρ. Κ. ΜΕΥΤΟΚΙΝ)

Καὶ τί γιὰ τ' ἄστρα θένα πῶ, καὶ τί γιὰ τὰ δροσάπια
Τοῦ χειμῶνος; Τί γι' αὐτὰ ποῦ πρέπει νὰ προσέχουν
Οἱ ἄνθρωποι, σὰ γέρονται μικρότερες οἱ μέρες
Κ' οἱ ἔσπετες μαλακότερες; ἢ τὸν καιρὸ ποῦ φεύγει
Ἡ ἀνοιξὴ ἢ βροχάμενη καὶ σὴν ἀναροῦσαινε
Τὰ στακτωμένο γέννημα στοὺς κήπους καὶ γουσκόνουν
Στὸ φλέστρο τους τὸ πρῶτον γυλάτερὰ τὰ σπύρια;
Ἐγὼ σὺν γὰρ, καὶ ἄρου ὁ γεωργὸς ἐπὶ σὴν στὰ χωράφια
Τὰ κίτρινα τὸ θεριστὴ καὶ ἄρου εἶχε σπάσει καὶ ὅλας
Κροτάφι ἀπ' τὰ λιγὰθνα τὰ φλέστρα, τῶν ἀνέμων
Εἶδα πορτοῦθε ὁρμητικὰ ν' ἀνταμωθῶν οἱ μάχες,
Πῶ ἀναπελοῦσαν τὰ ἀσπερὰ τὰ πολυβραμένια
Ἀπὸ τὰ βάθη, ἔξορξον, τὰ φέρον ῥιζωντάς τα
Με μῆτρο ἀνεμοστρόφοῦλα τινάλαστρο τὸ φλέστρο
Καὶ τὸ πετούμενο στοῦ παῖδρος ὁ χειμῶνας ὅμοιο.
Πλῆθος ἄρορρητο νεράσυχνὰ πλακόνουν καὶ ὅλας
Τὸν ὁρμητὸν, καὶ τῆσιν ὁρμητὸν κοιλυμῶνον
Γνέφια, ποῦ ἀπὸ τὸ πέλιον μαζεύονται γιομάτα
Μαῦρες, βροχάδες, καὶ κελὶ ὁ τρέφῃλος αἰθέρας,
Καὶ τὰ χαρούμενα σπαστὰ καὶ τῶν βοδιῶν οἱ κόποι
Σαχλιάζουν στὰ δαστὰ νερά, γιομίζουν τὰ χαντάκια,
Φουσκόνουν στὸ κρεβάτι τους οἱ ποταμοὶ καὶ βράζει
Με τὰ φασμὸν κῆμα τῆς ἡ θάλασσα βροχῶντας.
Ὁ Αἰὼς με χέρι ἀσφατερό μετ' ὧν γεφυρῶν τὸ σκότος
Ρίχνει τὰστροποπέλεκο. Μένας οἰσμός ταράζει
Τῇ γῆς. Τὰ γέφυρα χάθηκαν καὶ ὁ ταπεινὸς ὁ δρόμος,
Σ' ὅλον τὸν κόσμον, τὴν καρδίαν τὰνθρώπων σιγῶναι
[χάμουν.

Αὐτὸς με βόλι φλογερὸ τὸν Ἄθω ἢ τὴν Ροδόπη,
Ἡ τὰ Κεραῖνα τὰ ψηλὰ χεῖπ' διπλόνει ὁ Νότος,
Ὡς καὶ βροχάδες οἱ πικνές, καὶ τώρα κλαῖν τὰ δάσα,
Καὶ τώρα κλαῖν καὶ οἱ γαλοὶ μετ' ἀπεικὰ φουσκῶναι.
Αὐτὸ φοβούμενος καὶ σὺ θένα τηρῶς τοὺς μῆνες
Καὶ τοὺς πλανήτες τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποῦ τοῦ Κρόνου
[τῆστρο

* Κοιτῆς ἀριθ. 280 καὶ 281.

Ἀποτραβίεται τὸ ψυχρὸ, καὶ ἡ φλόγα τῆς Κυλίνης
Μετ' ἐπεγυρίσματα στὸν οὐρανὸ πλανιέται.
Τὸ πρῶτον ἀπ' ὅλα τοὺς θεοὺς θένα τιμᾶς καὶ κάθε
Χρονὴ θὰ κάνει τῆς τρανῆς τῆς Ἀθήνης θυσίαν
Στὸ χόρτο τὸ γελάμενο προσφέροντάς τις πάντα,
Σύντα σωθῶν τῆς χειμωνιάς οἱ τελευταῖες ἡμέρες
Καὶ ἀρχίσει καὶ ὅλας ἡ ἀνοιξὴ μετ' ὅλας καλοκαίριες.
Παχὺ εἶνε τότες καὶ τῆς καλότητος ἀκράτα,
Τότες καὶ οἱ ἄνθρωποι εἶνε γλυκοὶ καὶ οἱ ἰσκιὲς πικρὲς στὰ
[δρυ.

Σένα ὡς λατρεύει, ὡς Ἀθήνη, τοῦ κήπου ἡ νεολαία
Ὅλη καὶ σὺ γιὰ λόγον τῆς ὡς λυώνεις τὴν κερήθρα
Στὸ γάλα καὶ στὸ νόστιμο τὸ χάρισμα τοῦ Βάκχου.
Καὶ τρεῖς φορὲς ὁλόγυρα στοὺς ποδὲς καρποῦς ὡς ἔρθει
Τὸ θῦμα τὸ εὐτυχιστικὸ ποῦ θὰ τὸ συνοδεύουν
Συντρόφοι ἀναγαλλιάζοντας καὶ ὅλοι οἱ τραγουδιστάδες
Μετ' ὅλας φωνῆς τους κρίζοντας τῇ Ἀθήνῃ στὰ σπύτια.
Κοὶ κόσσα κάτω ἀπ' τῶν ποδῶν τ' ἀστῶν ὡς μὴν ποθῶσει
Κανέας, ἢ γιὰ τὴν Ἀθήνη δὲ στεφανώσῃ πρῶτα
Μ' ἰδρὸν πλεχτὸ τὸ μέτωπο καὶ ἴσως πρὶν δὲν κάνει
Ἀσύντατον κουνήματα καὶ ἂν εἶπαι τραγοῦδια.

Γιὰ νὰ μπορούμε καὶ ὅλα ἐμεῖς μετ' ὅλας σημεῖα
Τοῦτα νὰ προγνωρίζουμε: κήφες, βροχὲς καὶ ἀνέμους
Ποῦ τὲς κοινάδες ὁδηγοῦν, ἐδιώρισε ὁ πατέρας
Ὁ Αἰὼς τί τὸ μνηστικὸ φεγγάρι θὰ ὁρμητεύει,
Μετ' ὅλας ἄστρος πέφτουν οἱ νοτίες, σιγὰ τί βλέπει ὁ
[ἐργάτης,

Τόμον κρατεῖ σιμώτερα στοὺς σταύλους τὰ κοπάδια
Ἀμέσως σὰ θὰ σηκωθῶν ἀνεμικές, ἢ ἀρχίζει
Ἀνέμω τοῦ μάλα τῆς ἡμέρας νὰ φουσκῶναι,
Καὶ σὰ ψηλότερα βουτὰ ν' ἀκούγεται ὅλας κρότος
Ξερός. ἢ ἀνακατόνεται σὰ μακρινὰ ἀντηχῶντας
Οἱ ἀερογυλῆς καὶ τοῦ δρυμῶν περσεύει τὸ μονοῦρι.
Καὶ μεταβιάς τὰ πόδια σκαρὰ φιλᾷ τὸ κῆμα,
Σὰ γλῆφες βουτανάριες πετοῦν ἀπὸ τῇ μέσῃ
Τῆς θάλασσας καὶ στοὺς γαλοὺς τὰ κρόματά τους
[φέρουν,

Παίζουν στὴν ἔρη κολυμπί καὶ τῇ γνωστῇ τῇ λίμνῃ
Ρωδιοὶ ἀπαφίνουν καὶ πετοῦν παρόντων ἀπὸ τὰ γνέφια.
Σὺν περμεῖονται ἀνεμοὶ σιγὰ θὰ βλέπει καὶ ὅλας,
Ἄστρα νὰ χύνονται μ' ὁρμητὴ, καὶ σιγὰς νυχτὸς τὸ σκότος
Ὅπισθον τους ν' ἀσπερολογῶν μακρὲς ἀράδες φλόγα,
Σιγὰ ν' ἀσπερολογῶν τὰνάλαστρο τὸ χροῦδι
Καὶ τὰ πεσμένα τὰ κλαριά, καὶ σιγὰς νερῶν τὴν ὄρη
Νὰ παιχνιδιῶν πλεονέμενα φεγγά. Μὰ σὴν ἀσφάττει
Ἀπὸ τὸ μέρος τ' ἀεροκοῦ Βορρᾶ καὶ σὰ βροντᾷ
Τοῦ Εὐφρου καὶ τοῦ Ζέφυρου τὸ σπύτι τότε οἱ κήποι
Ἐπλεξαν, πές, μ' ὁλόγυμες τὲς σοῦδες, καὶ ὅλοι οἱ
[γαῖτες

Στὴ θάλασσα τὸ γερὸ παννὴ μαζεύουν. Καὶ ποτὲ τῆς
Ἀντιοποιήτα ἢ βροχὴ δὲν ἔβλαψε: ἢ τὴν φεύγουν,
Ὅταν ἀνασηκῶνται, τὰνάλαστρο τὰ γεράνια
Στὲς λαγγαδιὲς τὲς χαμηλές, ἢ μ' ἀνοιχτὰ τὰρξοῦνια
Κοπάζοντας τὸν οὐρανὸ ρουφᾷ ἡ δαμάλα ἀέρα,
Ἡ γύρου στὰ λιμνὰ πετᾷ λαλῶντας χελιδόνι,

Κ' οἱ βοθρακοὶ τὸ μάλωμα τὰρχαλο στὸ βάλλο γάλλον,
Καὶ ἀπ' τὸ κελλάρι τὸ κρουφὸ βγάξει σιγὰ ταβὰ του,
Περωνίας πάντα στὸ στενὸ τὸ δρόμο τὸ μυρμηγκί,
Κ' ἡ δόξα πίνει τὸ νερό, καὶ οἱ κόρακες φουσκῶν
Γιγίζοντας ἀπὸ βοσκὴ σὴν τὸ μεγάλο ἀσκέρι
Μετ' ὅλας φτεροῦγες ἔκτοπα πολλὴν ἀντάρα κάνουν.
Τὰ διάφορα πετούμενα τοῦ πέλαγου καὶ ἐκεῖνα
Ποῦ περπελοῦν στὰνάλαστρο βιβάρια τοῦ Καῦστρου,
Ὅλογυρα ἀπὸ τ' Ἀσιακὰ λιβάδια, θένα βλέπει
Νὰ χύνουν ἄστρος βροχὲς στοὺς γαλοὺς τους μετ'
[ζήλια,

Καὶ ποτὲ τὸ κεφάλι τους στὰ κῆματα νὰ γδόνουν,
Πότε νὰ τρέχουν στὰ νερά, χωρὶς νὰ λιγοστεύει
Ἡ ἀσπιδὸς τοῦ λευκίματος, μετ' ἀναγνώσμά τους.
Κρίζει βροχάδες καὶ ἡ μακρὴ κορυφὴ μετ' ὅλας
Φωνή, καὶ μόνη περπελοῦν στὸ στεγνῶν ἄντρο.
Καὶ μάλιστα καὶ οἱ κόρακες, ποῦ τὸ μαλλὶ τῇ νύχτῃ
Γρῆνον, γρῆνον τὸν καιρὸ τὸν ἀσκημο σὰ βλέπουν
Τὸ λάδι νὰ σπιθοροῦν στὸν ἀναμμένο λῆγρο
Καὶ νὰ μορφοῦνται σαρπὲς καυκάδες στὸ φεγγί.

Καὶ ἀπ' τὴν βροχὴ θὰ νὰ μπορούς τὲς ξαστεριὲς ποῦ
[ἀρχίζουν

Καὶ τὲς λιονάδες νὰ προῖδεις, καὶ ἀπὸ σημάδια βέβαια
Νὰ τὲς γνωρίζεις: ἐπειδὴ τῶν ἄστρον τότε ἡ λήμνη
Ἀπὸ θένα φαίνεται ἑκαπὶ: σὰ βγαίνει τὸ φεγγάρι
Στὴν κοκκινάδα τοῦ ἀσφροῦ δὲ θένα ἑποταγμένο
Ἀπὸ θὰ γυρίζουν σιγὰ φιλὰ σὴν ἀροποῦναι
Στὸν οὐρανὸ καὶ στοὺς γαλοὺς, στὸ χλωρὸ τὸν ἥλιον,
Ἀπὸ θὰ ν' ἀνοίγει τὰ φεγγά τὰ γαλῶν τὸ δρυνο
Τῆς Θέουδας: καὶ νὰ σκαρποῦν δὲ θὰ θηματοῦναι ο
[χοῖροι

Τῆδε τὰ χερσὶν μετ' ὅλας τῶν στόμα.
Μὰ τότες πέφτουν χαμηλὰ τὰ γνέφια καὶ σὴν κῆμο
Ἀπλόνονται καὶ βλέποντες τὸ κῆμα τοῦ ἡλίου,
Ἀπ' τὴν ψηλότερη κορυφῇ, τοῦ κῆμον ἢ κοκκινῶναι
Τὰ βροδιὰν τραγοῦδια τῆς ἀρχίζει. Σιγὰ σιγὰ
Ὁ Νῆος ψηλοπέτατος στὸ νεροῦν ἀέρα
Κ' ἡ Σκύλλα γιὰ τὴν πορφυρὴν τὴν κόρη τιμωμένη
Ὅσον καὶ ἂν σιγὰ γαῖοντες ἐκεῖνη τὸν αἰθέρα
Τὸν ἀλαφρό, νὰ τὸς ὁ ἔχτρὸς ὁ φοβερός ὁ Νῆος
Μετ' ὅλας τὴν κνηρὰ μετ' ὅλας μετ' ὅλας.
Κ' ἐκεῖ ποῦ ὁ Νῆος χύνεται σὲς ἄβυσ, γαῖοντες ἐκεῖνη
Γοργὴ, καὶ σιγὰ τὸ φεγγά τὸν ἀλαφρόν αἰθέρα.
Τότες τρεῖς τέσσαρες φορὲς ἀπὸ τὸ πλοκομένο
Λαροῦναι τους οἱ κόρακες φωνῆς καθάριες βγάζουν,
Καὶ σὲς ψηλές τους τὲς μουῖες, δὲν ἔξερν γιὰ ποῖα
[γλῆκα,

Καλὸς χειμὼν περσότερο παρὰ ὅσον σιγὰ σιγὰ,
Μετ' ὅλας φέλλια ἀλλήλους τους σιγὰ κύνουν ἀντίρως,
Καὶ ξαναβλέπουν μετ' ὅλας, σὴν παθῶν οἱ βροχάδες,
Τὰνάλαστρο τὰ τέκνα τους καὶ τὴν γλῆκα φιλᾷ τους.
Καὶ δὲν πιστεύω ἀληθινὰ πῶς θεῖα ἔχουν γέση,
Ἡ γνώση τῶν μελλάντων περσότερη, μὰ βέβαια
Σὴν οἱ φουρτοῦντες καὶ οἱ ἄσπαστες νοτίες τὸ δρόμο
[ἀλλάζουν,

φυγαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸ θέατρον μετ' ὅλας ἰδέαν, ὅτι οἱ
«ἐλυσίδες», ἐκτὸς τῆς «ἐθνικῆς» τῶν γλώσσας» εἶνε
τὸ «σύμπολο» τῆς δραματικῆς «πρόληψης».

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«LE MONDE HELLENIQUE» 30 No-
vembre (v. s.) 07, σελ. 2, στήλ. 2.

SOIRÉE ATHÉNIENNE

Les Chaines, de M. Tangopoulo jouées au Théâtre
Municipal par la troupe Oeconomou.

M. Tangopoulo, par la bouche des pen-
sionnaires de M. Oeconomou, nous a a-
dressé mardi soir le petit discours suivant:

«J'accuse le rousfet, ce billet de fa-
veur du parlementarisme, d'être la cause
du mal dont souffre la Grèce: j'accuse les
représentants du peuple de berner le dit
peuple pour se faire porter au pouvoir, et
je déclare que pour la régénération de no-
tre pays, nous devrions adorer la vérité,
toute la vérité, rien que la vérité.....»

Toutes ces phrases ne sont pas bien
neuves, mais elles font toujours de l'effet
sur les masses si j'en juge par les accla-

mations, les hurlements et les miaule-

L' AUTEUR DES «CHAINES»
(D'après une caricature de Galani)

ments qui ont salué toutes les fins d'acte
de la pièce de M. Tangopoulo dans a-
quelle une jeune vierge, qui semble sor-
tir de quelque pièce d'Ibsen (13), mais qui
a le tort d'être trop raide et trop plate, re-
présente la vérité. Au surplus vous pen-
sez que si la vérité avait plus de charmes
elle aurait dans le monde plus d'adora-
teurs; nous avons toujours eu le tort de
ne jamais nous emballer pour des symbo-
les qui ne sont même pas rembourrés de
coton. Fait digne de remarque: la jeune
vierge de M. Tangopoulo n'a pas pris des
leçons de grec dans le Nouma (14).

Par exemple, la salle est tout à fait
peuple; une salle qui a banni l'élégance et
le vernis mondain que blâme la vérité.
Pas l'ombre d'un habit noir ou d'un smo-
king. Je vois bien dans le loges quelques

13) Σ' αὐτὴ τὴν πρώτην ἰδέαν ποῖος ἔκλεψε; Ὁ «Μον-
de Hellenique» τὸν κ. Ξενοπούλου ἢ ὁ κ. Ξενοπούλος τὸ Μον-
de Hellenique; οἱ μερομνητὲς μᾶς βγάδουν κλέφτη τὸν κ.
Ξενοπούλου καὶ λυπούμαστε.

14) Vous avez raison, mon cher ami.

Κι' όταν ὁ Αἰας ὁ βροχερός πικρῶσει μὲ τοὺς νότους
"Ὅσα ἦσαν λίγο πρὶν ἀρχή, καὶ ξαναρχώσῃ δὸς ἦσαν
Πυννά, τὰ εἶδη τῶν δρυῶν ἀλλάζον, καὶ στὰ στήθια
Τώρα ἄλλα ἀκοὴν κουνήματα, μ' ἄλλα σὰν οἱ ἀνέμοι
Τὰ γνέφια ἐφέγγαν. Τῶν πουλιῶν ἐδόθη οἱ τραγουδιές
Στοὺς κάμπους, καὶ τὰ γελαστὰ κοπάδια, κ' οἱ κοράκοι
Ποῦ σκοῦζον μὲ τὸ λάρυγγα κι' ἀπὸ χαρὰ ἀλαλάζον.

Μὰ κι' ἂν τηρᾷς τὸ γλιγῶρον τὸν ἥλιο ἢ τὰ φεγγάρια
Ποῦ ξουλουθιῶνται ταχτικά, δὲ θὲ νὰ σὲ γελάει
Καμία φορὰ τὸ ἀντίμερο καὶ δὲ θὰ σὲ ξαφνίσουν
Οἱ δόλοι ξάστερης νυχτός. "Αν ἴσως τὸ φεγγάρι,
Σὰ συμμαζεῖ στήν ἀρχὴ τὲς σπιῆς ποῦ ξαναγέρουν,
Μοῦρον ἀέρα περιελίξῃ σ' ἄφεργα κέρατά του,
Βροχάδες γιὰ τὸ πέλαγο καὶ γιὰ τοὺς δουλευτάδες
Μεγάλες ἐτοιμάζονται. Μὰ ἂν ἴσως κοκκινάδες
Τοῦ χύνονται στὸ πρόσωπο παρθενικές, ἀέρας
Θὲ νᾶρθε. "Η Φοίβη πάντα τῆς μ' ἄερες κοκκινίζει.
"Αν τὸ ἐναντίο τὴν τέταρτην ἡμέρα (γιατὶ αὐτὴ εἶνε
"Η θετικώτερη πηγὴ) στὸν οὐρανὸ διαβαίνει
Καθάριο καὶ μὲ μυτερά τὰ κέρατα, ὅλη ἡ μέρα
"Εκείνη, κι' ὅσες ἀπὸ αὐτὴν γεννιῶνται, ὥς νὰ τελειώσῃ
"Ο μῆρας. Θάνε ἀνίδεες ἀπὸ βροχὴ κι' ἀνέμους,
Κι' ἀβλαβοὶ οἱ ναῦτες στοὺς γυαλοὺς τὰ τάματα θὰ
[πάρουν,

Στὸ Μελιμέρη τῆς "Ινός, στὸ Γλαῦκο στήν Πανόπεια.
Κι' ὁ ἥλιος θὰ σοῦ προσδοᾷ σημάδια σὰν προσβάλλει,
Κι' ὅταν στὸ κύμα κρούβεται. Τὸν ἥλιο συντροφεύουν
Σημάδια θετικώτατα καὶ μέρος τους μαζὶ του
"Εκείνος φέρνει τὴν ἀγῆ κι' ἄλλοι σὰ βροῖνον ἴσπερα.
"Ὅταν αὐτοὺς στὸ σῆνερο κρουμιμένους μὲ κοκκινίδες
Τὸ πρῶτο του τὰσῆκαμα πιτίζει καὶ τὴ μέση
Τοῦ δισκαριῶ τοῦ ἀντιτραβᾶ, βροχὲς θὲ νὰ ἐπιφύσσει,
Γιατὶ πλακόνουν οἱ νοτιῆς οἱ ἐνάντιες στὰ κοπάδια,
Στὰ δέντρα καὶ στὸ γέννημα. Κι' ὅταν σὰν ξημερώνει
Μέσα στὰ γνέφια τὰ πυκνὰ ξαστραφτούν πλήθεις
[λάμνες,

Κι' ὅταν ἀχνὴ προσβάλλει ἡ Αὐγὴ τὴν κλινὴ παρα-
[τώντας
Τὴν κίτρινη τοῦ Τιδωνοῦ, ἄχ, κακοδιαφεντεύει
Τότες τὸ κλῆμα τῶρομο σταφύλι του βρογνῶντας
Πλήθιο χαλάει τρομερὸ χοροπηδᾷ στὲς σκέπες.
Κι' ὅταν, σὰν περιδιάρηκε τὸν οὐρανὸ, μισεύει,
Σοῦ ἀξίζει περισσότερο καὶ τοῦτο νὰ θυμᾶσαι,
Γιατὶ σιχνὰ τὰ διάφορα χρώματα νὰ πλανιῶνται
Στὸ πρόσωπό του βλέπουμε: δηλοῖ βροχὲς τὸ μαῦρο,
Σιρόκους τὸ κοκκινωπὸ σὰ σιὰ, μὰ τὸ ἐναντίο,
"Α μὲ τὴ σιὰ τὴ λαμπερὴ νὰ σκίον καὶ κηλίδες
"Αρχίζον, τότες θὲ νὰ ἰδεῖς τὰ πάντα ν' ἀναβράζον
Μ' ἄερες καὶ μὲ σῆνερα. Κανεὶς αὐτὴν τὴ νύχτα
Νὰ ταξιδεύω πέλαγα δὲ θένα μὲ δρυμενέει,
"Η νὰ ξεπιάσω ἀπὸ τὴ γῆς τοῦ καροβιοῦ τὸν κάβο.
Μὰ ἂν εἶνε ὁ δίκιος φωτεινός, σὰν τὴν ἡμέρα φέρνει,
"Η κρούβει ἐκείνην ποῦ ἔφερε, θὰ σκιάζεσαι τοῦ κάκου
Κατακλισμούς καὶ θένα ἰδεῖς τὰ δάσα νὰ κινιῶνται
Μὲ τὸν καθάριο τὸ βορῆ. Καὶ τέλος τί θὰ φέρει
Τ' ἀπόβραδο καὶ τί ὁ Νοτιάς ὁ ὁρὸς στὸ νοῦ του βάξει

"Ὁ ἥλιος δείχνει ποῖος τολμᾷ τὸν ἥλιο νὰ πῇ ψεύτη;
Συχνορμηθεῖ κι' ὅλα αὐτοὺς πῶς μυστικὲς ἀντάρες
Βράζουν, κι' ἀπάτες καὶ κροσυφοὶ πολέμοι ἀναφου-
[σκόουν.

Αὐτός, καὶ σὰν ὁ Καίσαρος ἐτέλειωσε, τὴ Ρώμην
Λυπήθηκε σκεπάζοντας τὰστραφετέρω κεφάλι
Μ' ἄφεργη σίδερον σκουριά, καὶ μ' ἀναιδῶνα νύχτα
"Ὁ ἴδιος ἐφοβέρισε τὰ βλάστημα τὰ χρόνια.
Κι' ὥς τόσο ἐκείνον τὸν καιρὸ κ' οἱ θάλασσες κ' οἱ
[ἔξρες

Καὶ τῶρομο τὸ πειραχικὸ κι' ὁ βρωμερὸς ὁ σκύλος
"Επρωμηνοῦσαν τὸ κακὸ. Καθημερῶς τὴν Αἴτην,
Ποῦ τάνοιχτά καμίμια τῆς ἐκνυματοβολοῦσαν,
Τὴ βλέπαμε στοῦ Κύνκλωπα τοὺς κάμπους νὰ ξεβράζει,
Καὶ σφοῖρες φλόγας καὶ λυωτὲς πέτρες νὰ κουτουλάει.
Κι' ἀχρὸς ἀρμάτων ἄκουσε στοὺς οὐρανούς δλοῦθε
"Η Γερμανία, κ' ἐτάραξαν σεισμοὶ σπάνιοι τὲς "Αλπες,
Κι' ἀγρίκησε ἀπεικὰ φωνὴ σ' ἁμίλτητα ρουμῆνια
"Ὁ κόσμος, κ' ἱσκιους ἔβλεπε τὲς νύχτες στὰ σκοτιάδια
Τόσο χλωμούς ποῦ ἐξένιζε, κ' ἐμίλησαν τὰ ζῶα
("Ω θάμασμα), καὶ σταματοῦν οἱ ποταμοὶ καὶ χάσκει
"Η γῆς, καὶ μέσα στοὺς ναοὺς τὸ φλάντισι θλιμμένο
Δακρύζει καὶ τὸ γάλλωμα νοτεῖ ἀπὸ τὸν ἴδρο.
Καὶ πλημμυρίζει ὁ "Ερδαρὸς, τῶν ποτομῶν ὁ ρήγας,
Τὰ δάσα στραγγουλλίζοντας μὲ μανιακὴ ρουφήχτρα,
Καὶ τὰκοπάδια σὺσταυλα παντοῦ στοὺς κάμπουςφένει.
Δὲν ἔπαυον νὰ φαίνονται σὰ σκοῦτοφυλα τὰ σπλάγγα
Νευροῦδια ποῦ ἐφοβέριζαν, δὲν ἔπαυε νὰ βγαίνει
Συνεῖμα ἀπὸ τὰ βροσιὰ πηγάδια καὶ τὴ νύχτα
"Απὸ τοὺς λένους ποῦ οὐρλιαζαν ν' ἀντιλαλοῦν οἱ
[χῶρες.

"Αλλες φορὲς περσότερα βόλτα δὲν ἔχουν πέσει
"Απὸ τὸν ξάστερο οὐρανὸ καὶ δὲν ἐφλογοιστῆκαν
Τόσοι κομῆτες ἄραχοι. Γι' αὐτὸ ξανάειδαν πάλι
Οἱ Φίλιπποι ν' ἀνταμωθοῦν, ἀλλήλως τοὺς ἐνάντια,
"Ὅμοια φορῶντας ἄρματα τὰσκέρια τῶν Ρωμίων
Κ' οἱ ἀθάνατοι δὲν ἔκριναν ἄρεπο νὰ παχύνουν
Τὴν "Εμαθία δύο φορὲς καὶ τάνοιχτά λιβάδια
Τοῦ Αἰμον μὲ τὸ αἶμα μας. Στάλλῃθαι θάρσει ἡ ὥρα,
Ποῦ, ἀναγνρίζοντας τὴ γῆς μὲ τὸ γυρτὸ τάλετρι,
"Ὁ ξεγυρολάτης θὲ νὰ βρεῖ κοντάρια φαινόμενα
"Απὸ τὴ σκοῦρια τὴ ροβή μὲ τὲς βαρεῖς ἀξίνες
Κούφια μονριῶνια θὰ χτυπᾷ καὶ κόκκαλα τεράστια
Στάνασκαμμένα μνήματα μὲ θαμασμοῦ θὰ βλέπει.
"Ὁ πατρικοὶ τίποτοι θεοί, καὶ Ρώμινε κ' "Εστία,
Μητέρα ποῦ τὸν Τίβερι φυλάς καὶ τὰ Παλάτια
Τῆς Ρώμης, μὴ μποδίσετε τοῦλάχιστο τὸ νέο
Τοῦτον ἐδῶ τὰνάποδα τὰ χρόνια νὰ συντρέξει.
"Απὸ καιρὸς τώρα ἀρκετὰ ἐπελύνουμε στὸ αἶμα
Τῆς Τροίας τῆς Λαομεδοντιῆς τοὺς ἀδικούς τοὺς ὄρ-
[κους,

"Απὸ καιρὸς μᾶς σὲ φτονοῦν, ὦ Καίσαρ, τοῦ "Ο-
[λύμπου
Τ' ἀνάχτορα καὶ κλαίονται πῶς ἔχεις ἔγνοια ἀκόμα
Γιὰ τοὺς θριάμβους τῶν θνητῶν, ποῦ γιὰ καιρὸς τὸ
[δίκιο

"Αλλάχτηκε καὶ τὰδικε, κ' ἦρθαν στὸν κόσμον τόσοι
Πολέμοι καὶ τὰ κρίματα τόσες μορφὲς ἔλαβον.
Ὅττε ἕνας, καθὼς πρέπεται, τάλετρι δὲν τιμᾷ,
Στρατιωτὲς σέρνονται οἱ γεωργοί, χερσοῦνον τὰ χω-
[ράφια

Καὶ λυόνονται τὰ γυριστὰ δεσπάρια γιὰ νὰ γένουν
Σκληρὰ σπαθιά. "Απὸ δὴν κινᾷ τὸν πόλεμον ὁ Εὐ-
[φράτης.

Οἱ Γερμανίες ἀπόκειθε, καὶ τᾶρματα σηκώνουν
Οἱ χῶρες οἱ γετόνισσες χαλῶντας τὲς συνθήκες.
Καὶ βλάστημος λυσσασμανᾷ σ' ὅλον τὸν κόσμον ὁ "Αρης,
Καθὼς, ὅταν τὰ τέθριπα χυθοῦν ἀπὸ τὸ κλεῖσμα,
Περσεύουν πάντα τὴν δρυμὴ, καὶ τὸν ὀμαξολότη,
"Ὅποῦ τοῦ κάκου ἀνατραβᾷ τὰ γέμια, συνεπαίρνουν
Τάλογα καὶ στὰ λουριά δὲν πεῖθεται τὰμάξι.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΞΕΓΥΜΝΩΜΑΤΑ¹⁾

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

§ 3

"Αλλαξοπιστία.

Τὸ παιδομάζωμα εἶτανε σύστημα ἀναγκαστικόν.
Εἶτανε φόρος ἀνθρώπινος, ταχτικὴ ἀρπαγὴ, πρὸ ἑ-
σο ἀξιοκατάκριτος καὶ ἂν εἶναι ὁ λαὸς ποῦ τὴ σή-
κωνε, ἔχουμε ὅμως μαζυγίες πῶς τουλάχιστο ἕνα
μέρος του ἐννοιωθε τὴ μεγάλη θυσία, ἂν εἴη καὶ τὴν
ταπεινώση. Φαινόμενον ἀκόμα πρὸ θλίβερό καὶ ἀπελ-
πιστικὸ εἶναι ἡ θεληματικὴ ἡ ἀλλαξοπιστικὴ.

Μία καὶ βρέθηκαν οἱ ἀνώτερες τάξεις τῆς Ρωμιο-
σύνης μέσα στὴ γέννη ἐκείνη Κόλαση, ἕνας καὶ πε-
λὺ φυσικός στοχαζοῦν τοὺς ἔργε, πῶς δηλαδὴ νὰ
γλυτώσουν ἀπὸ τὸ φριχτὸ τὸ βάσανο. "Απὸ τοὺς
τρῆς ὁμως δρόμους ποῦ ξαναγίνονταν μέσα στὴ σκο-
τεινὴ τὴν ὀμίχλη, ἀλλαξοπιστία, φευγὰ καὶ ἀγῶ-
να, διάλεξαν τοὺς δύο πρώτους, πᾶσι νὰ πῇ τοὺς εὐ-
κολώτερους¹⁾. Τάχα δὲν μπορούσαν νὰ νάντισταθοῦν
καὶ νὰγωνιστοῦνε μάλιστα μὲ τὲς μισὲς θυσίας ποῦ πᾶ-
θανε δίχως νὰγωνιστοῦνε; Μπορούσαν καὶ παρα-
μπορούσαν. Τὸ Σαμῶνα τὴν τρίχα τὴ ρύλαγε
πάντα ἡ κόμη τους. Μὰ τοὺς ἐρχότανε σὰν ἀδύνα-
τη μὴ τέτοια πολιτικὴ. Χρεαζότανε ἡμόνοια, ἀ-
πόφαση, κόπο, ἐφοσίωση, ἐπειτα μέθοδος, τέχνη, πο-
μονή, παραμόνεμα, προτοχή, ἐτοιμασία. Πεζὰ καὶ
συνηθισμένα περιστατικὰ καὶ στήτομα καὶ στὰ ἔ-
θνη, μὰ κ' ὑπάρχει στὴ ζωὴ κάποιον τάξη, στὴ
συνείδηση κάποιον ἰδέαν ἀπὸ τῆς καὶ ἀπὸ χρέος. "Η
ζωὴ τους ὅμως ἐκείνων εἶταν ὕπνος, κ' ἡ συνείδη-
σή τους χάος. "Ετσι διάλεξαν τοὺς εὐκολώτερους
δρόμους.

"Αφίνουμε τὴ φευγὰ γιὰ κατωπινὰ σημειώμα-
τα, καὶ ἀρχίζουμε ἀπὸ τὴν ἀλλαξοπιστία. Συνηθί-
ζουν οἱ ἱστορικοὶ μας νὰ βάζουνε πρώτους πρώτους
στὴν ἀμέτρητη σπεῖρα τῶν ἀλλαξοπιστῶν τοὺς με-
γάλους καὶ τρανοὺς ποῦ ἀπόχτησαν ὄνομα καὶ ἀφή-
κανε πᾶντα στὴν Τούρκικη τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ
συνηθίζουμε αὐτὸ γιὰ νὰ μᾶς δείξουνε πόση δόξα
τοὺς λάμπρυνε, λοιπὸν πόση τιμὴ γιὰ τὸ ἔθνος, ποῦ

¹⁾ Κοίταξε ἀριθ. 281.

¹⁾ Ὡς μιλῶμε ἀργότερα καὶ γιὰ τοὺς λεγόμενους ἀγῶνες
τῆς Τουρκοκρατίας, ἀγῶνες νησιώτικους, Ρουμελιώτικους,
Μοραίτικους, Κλέφτικους. "Ὅλοι τοὺς, βγάλε μερικὸς Κλέ-
φτικους, εἶτανε συμμαχικὰ δοκιμάσματα μὲ ξένους, δηλαδὴ
ἢ μὲ τὴ βοήθεια τους, ἢ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς βοήθειας τους.
Μ' ἄλλους λόγους τὸ ζήτημα εἶτανε νάρταχτὴ τὸ εἶναι μας.
ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ νὰ δώξῃ σὲ Βενετσιάνους, σὲ Φρά-
γκους, σὲ Ρώμους. Εἶδος ἀλλαξοπιστίας καὶ αὐτὸν καὶ μᾶς
ἔφερε, καθὼς θὰ δοῦμε, μερικὰ ἐθνῶματα ἀποτελέσματα
χωρὶς νὰ τὰ γυρεύουμε.

dames qui arborent de violents chapeaux,
mais à leur exemple, plusieurs citoyens
—sayons égaux— gardent le leur sur
la tête.

Au parterre nos, plus brillants chro-
niqueurs, parmi lesquels je reconnais Xe-
nopoulo, Stathopoulo, Tsokopoulo, écou-
tent d'un air las et songent que les théo-
ries qu'on développe devant eux sont sans
doute fort belles;¹⁵⁾ seulement ils se di-
sent que les chroniques signées par eux
qui ont eu le plus de succès sont justement
celles où ils ont dit le moins de vérités
possibles: la blagué seule excuse ce ter-
me peu convenable—ayant de par le mon-
de le don de plaire à tous. Sur son fau-
teuil, S. Pappas s'agite¹⁶⁾. Il se fait re-
marquer, comme cela lui arrive toutes les
fois qu'on lui parle du parlementarisme
envers lequel il nourrit la tendresse d'un
chien pour un chat¹⁷⁾.

¹⁵⁾ Je suis enchanté de votre connaissance.

¹⁶⁾ Prenez-en garde, messieurs! Mr S. Pappas s'a-
gite sur son fauteuil!

¹⁷⁾ Βεβαίως!

La scène est aussi «peuple» que la sal-
le. Les meubles y sont aussi laids que la
vérité elle-même, et les costumes ont une
fraîcheur antique. Seule Mme Rinaldi ba-
laye les planches de la jupe d'un robe de
soie noire ornée d'une guimpe transpa-
rente et dont les manches courtes sont
composées d'un tissu également très
transparent. Il ne faut pas s'en plaindre:
ce que Mme Rinaldi nous montre n'est
pas en toc loin de là. C'est de la vérité...
parpable.

Et enfoncé dans mon coinsouge qu'en
fait de Chaines je n'est connais pas de
plus solides que celles qui attachent et
les forcent à la chronique for ever.

LE Monsieur DE L' ORCHESTRE

("Ακολουθεῖ)